CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

Rodzaj dokumentu:	**Zasady oceniania rozwiązań zadań**
Egzamin:	**Egzamin maturalny**
Przedmiot:	**Historia**
Poziom:	**Poziom rozszerzony**
Formy arkusza:	MHI-R1_1P-202, MHI-R1_2P-202, MHI-R1_3P-202, MHI-R1_4P-202, MHI-R1_7P-202, MHI-R1-Q1P-202
Termin egzaminu:	Termin dodatkowy – lipiec 2020 r.
Data publikacji dokumentu:	3 sierpnia 2020 r.

Warszawa 2020

Uwaga: Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

Zadanie 1. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – za prawidłowe rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Rozstrzygnięcie: B
Przykładowe uzasadnienie:
W tekście jest mowa o społeczności osiadłej, zajmującej się łowiectwem.

Zadanie 2.1. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – za prawidłowe rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Rozstrzygnięcie: Nie
Przykładowe uzasadnienie:
Wypowiedź zacytowana w źródle 2. odnosi się do wojen grecko-perskich (bitwa pod Termopilami), natomiast źródło 1. nawiązuje do genezy wojny peloponeskiej.

Zadanie 2.2. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – za prawidłową odpowiedź.
0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
E

Zadanie 3. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – za prawidłowe rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Rozstrzygnięcie: Nie
Przykładowe uzasadnienie:
W Atenach w V w. p.n.e. obywatele mieli głos takiej samej wagi, bez względu na majątek. W przypadku opisanych reform (Rzymu okresu królewskiego) – to najbogatsi mieli najwięcej praw.

Zadanie 4. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – za prawidłowe rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Rozstrzygnięcie: Tak
Przykładowe uzasadnienie:
Miniatura realizuje myśl sformułowaną przez Grzegorza Wielkiego, ponieważ w sposób wizualny (obrazowy) prawdy wiary chrześcijańskiej. W tym przypadku jest to scena *Sądu Ostatecznego*.

Zadanie 5.1. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – za prawidłowe rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Rozstrzygnięcie: Nie
Przykładowe uzasadnienie:
Tekst opisuje państwo Franków za panowania Chlodwiga (przełom V i VI wieku), natomiast mapa przedstawia monarchię Karola Wielkiego.

Zadanie 5.2. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – za podanie prawidłowej nazwy.
0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Merowingowie

Zadanie 6.1. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – za podanie prawidłowej odpowiedzi.
0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
B

Zadanie 6.2. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – za podanie prawidłowej odpowiedzi.
0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Państwo Zakonu Krzyżackiego [Zakon Krzyżacki]

Zadanie 7. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – za podanie prawidłowej odpowiedzi wraz z uzasadnieniem.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
A
Przykładowe uzasadnienie:
Treścią przywileju koszyckiego, wydanego przez Ludwika Węgierskiego, było zmniejszenie poradlnego do 2 groszy z łana. Tekst również przedstawia cel wydania przywileju: osadzenie na tronie polskim jednej z królewskich córek.

Zadanie 8. (0–2)

Zasady oceniania
2 pkt – za podanie dwóch prawidłowych odpowiedzi.
1 pkt – za podanie prawidłowej odpowiedzi.
0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
1–C
2–B

Zadanie 9. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – za podanie prawidłowego numeru i nazwiska.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
3
Magellan

Zadanie 10. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – za prawidłowe rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Rozstrzygnięcie: Nie
Przykładowe uzasadnienie:
W tekście są wymienione tzw. pata conventa, które różniły się od artykułów henrykowskich tym, że każdorazowo były inne i miały charakter prywatnych zobowiązań elekta.

Zadanie 11. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – za wszystkie trzy prawidłowe odpowiedzi.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
1 – P
2 – F
3 – F

Zadanie 12.1. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – za podanie prawidłowej odpowiedzi.
0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
gregoriański

Zadanie 12.2. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – za prawidłowe wyjaśnienie.
0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie
Wynikało to z faktu, że były to państwa katolickie, a reformę wprowadził papież Grzegorz XIII.

Zadanie 13. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – za rozpoznanie dwóch postaci.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Tekst nr 1 – Zygmunt I Stary
Tekst nr 2 – Zygmunt III Waza

Zadanie 14.1. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – za prawidłowe wyjaśnienie.
0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie
Skutkiem prowadzonej przez Brytyjczyków polityki był bunt kolonii, ogłoszenie przez nie niepodległości i wojna, która zakończyła się powstaniem Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej.

Zadanie 14.2. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – za podanie prawidłowej odpowiedzi.
0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
C

Zadanie 15. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – za prawidłowe rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Rozstrzygnięcie: Nie
Przykładowe uzasadnienie:
Mapa przedstawia działania militarne z okresu powstania listopadowego (bitwy pod Grochowem, Iganiami czy Ostrołęką). Tekst odnosi się do powstania kościuszkowskiego (wybuch rewolucji w Warszawie pod wodzą Jana Kilińskiego).

Zadanie 16. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – za podanie dwóch nazw wydarzeń.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązania
- Bitwa pod Wiedniem 1683 [odsiecz wiedeńska]
- Stłumienie powstania węgierskiego z okresu Wiosny Ludów

Zadanie 17. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – za prawidłowe wyjaśnienie.
0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Oba źródła zwracają uwagę na fakt, że cechą władzy rosyjskich carów była tyrania i żądanie bezwzględnego posłuszeństwa.

Zadanie 18. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – za podanie prawidłowej nazwy wraz z uzasadnieniem.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Nazwa: powstanie styczniowe
Przykładowe uzasadnienie:
Świadczą o tym informacje na temat ustroju politycznego we Francji – jest mowa o „rządzie Jego cesarskiej Mości" (cesarstwo wprowadzono w 1852 roku) oraz imię panującego w Rosji (Aleksander II).

Zadanie 19. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – za prawidłowe wyjaśnienie.
0 pkt – za błędną albo za brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie
Autor obrazu ukazuje narodziny nowego stanu społecznego jakim są robotnicy. Kwestia ich praw stała się dominującym zagadnieniem politycznym i społecznym przełomu XIX i XX wieku.

Zadanie 20. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – za wszystkie trzy prawidłowe odpowiedzi.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
1 – P
2 – P
3 – F

Zadanie 21. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – za podanie prawidłowej odpowiedzi.
0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
B

Zadanie 22. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – za prawidłowe rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Rozstrzygnięcie: po zamachu majowym
Przykładowe uzasadnienie:
Karykatura nawiązuje do politycznych aresztowań liderów opozycji i osadzeniu ich w twierdzy w Brześciu w takcie kampanii wyborczej do sejmu (w 1930 roku).

Zadanie 23. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – za prawidłowe wyjaśnienie.
0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie
Wiersz nawiązuje do tzw. zbrodni katyńskiej (mordu polskich oficerów), której dokonali Sowieci wiosną 1940 roku. Zbrodnia ta była ukrywana i została odkryta dopiero w 1943 roku przez Niemców.

Zadanie 24.1. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – za podanie prawidłowego imienia i nazwiska oraz roku.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Imię i nazwisko: Władysław Sikorski
Rok: 1943

Zadanie 24.2. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – za podanie prawidłowej nazwy.
0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Rada Pomocy Żydom [Żegota]

Zadanie 24.3. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – za podanie prawidłowej odpowiedzi.
0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
B

Zadanie 25.1. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – za prawidłowe wyjaśnienie różnicy.
0 pkt – za odpowiedź błędną lub za brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie
W źródle 1. przedstawiona jest wizja odbudowy Polski w przedwojennych granicach – jeżeli chodzi o granicę wschodnią, oraz z poważnymi nabytkami na północy i zachodzie (kosztem Niemiec). W źródle 2. Zawarta jest deklaracja ustalenia nowej granicy na wschodzie, zgodnie linią Curzona.

Zadanie 25.2. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – za prawidłowe wyjaśnienie.
0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Obie wizje pochodziły z różnych ośrodków władzy: wizja ze źródła 1. została wytworzona przez Radę Jedności Narodowej – organ Polskiego Państwa Podziemnego; źródło 2. Przedstawia wizję PKWN – ośrodka władzy komunistycznej, działającego na zlecenie ZSRR.

Zadanie 26. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – za podanie prawidłowej nazwy wraz z uzasadnieniem.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Nazwa: socrealizm
Przykładowe uzasadnienie:
Tekst informuje o konieczności większej indoktrynacji komunistycznymi hasłami nauk humanistycznych, co znajduje odzwierciedlenie na plakacie – podstawą wiedzy są m.in. dzieła Stalina i Bieruta a cały plakat ma charakter socrealistyczny.

Zadanie 27. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – za podanie prawidłowej odpowiedzi.
0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
B

Zadanie 28. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – za prawidłową odpowiedź wraz z uzasadnieniem.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
C
Przykładowe uzasadnienie:
Karykatura nawiązuje do wolnościowych ruchów i przemian w dwóch krajach bloku komunistycznego: w Czechosłowacji i w Polsce. Z informacji dodatkowych wynika, że dzieje się to w czasach, kiedy przywódcą ZSRR był Leonid Breżniew.

Zadanie 29. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – za prawidłowe rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Rozstrzygnięcie: Źródło 1.
Przykładowe uzasadnienie:
Źródło 1., to postulaty strajkujących w sierpniu 1980 roku. Źródło 2., to fotografia z obrad okrągłego stołu w 1989 roku.

Zadanie 30. (0–12)

Temat 1. Scharakteryzuj ustrój monarchii despotycznych na przykładzie państw starożytnego Wschodu.

Kryteria oceniania

Poziom IV (9–12 pkt)	Zdający: • wyjaśnił złożoność zjawisk historycznych, ukazując różne ich aspekty, • poprawnie przeprowadził selekcję i hierarchizację wykorzystanych informacji; • poprawnie wyjaśnił związki przyczynowo-skutkowe; • sformułował wnioski i ocenę oraz podsumował rozważania.
Poziom III (6–8 pkt)	Zdający: • dokonał celowej i trafnej selekcji faktów, świadczącej o rozumieniu ich znaczenia i hierarchii, • w większości poprawnie ukazał związki przyczynowo-skutkowe, • przedstawił omawiane zagadnienia w ujęciu dynamicznym; • podjął próbę formułowania wniosków; • podjął próbę oceny.
Poziom II (3–5 pkt)	Zdający: • przedstawił częściową faktografię, która jest potrzebna do opracowania tematu; • podjął próbę uporządkowania podanej faktografii; • podjął próbę wyjaśnienia związków przyczynowo-skutkowych..
Poziom I (1–2 pkt)	Zdający: • w kilku/kilkunastu zdaniach odniósł się do tematu; • podał kilka faktów związanych z tematem, zwykle bez wskazywania związków między nimi; • poprawnie umieścił rozważania w czasie i w przestrzeni.

Temat 2. Czy warto było zabiegać o koronę? Scharakteryzuj okoliczności i następstwa koronacji królewskich w Polsce Piastów.

Kryteria oceniania

Poziom IV (9–12 pkt)	Zdający: • wyjaśnił złożoność zjawisk historycznych, ukazując różne ich aspekty, • poprawnie przeprowadził selekcję i hierarchizację wykorzystanych informacji; • poprawnie wyjaśnił związki przyczynowo-skutkowe; • sformułował wnioski i ocenę oraz podsumował rozważania.
Poziom III (6–8 pkt)	Zdający: • dokonał celowej i trafnej selekcji faktów, świadczącej o rozumieniu ich znaczenia i hierarchii, • w większości poprawnie ukazał związki przyczynowo-skutkowe, • przedstawił omawiane zagadnienia w ujęciu dynamicznym; • podjął próbę formułowania wniosków; • podjął próbę oceny.
Poziom II (3–5 pkt)	Zdający: • przedstawił częściową faktografię, która jest potrzebna do opracowania tematu; • podjął próbę uporządkowania podanej faktografii; • podjął próbę wyjaśnienia związków przyczynowo-skutkowych..
Poziom I (1–2 pkt)	Zdający: • w kilku/kilkunastu zdaniach odniósł się do tematu; • podał kilka faktów związanych z tematem, zwykle bez wskazywania związków między nimi; • poprawnie umieścił rozważania w czasie i w przestrzeni.

Temat 3. Rewolucja angielska, amerykańska, francuska. Scharakteryzuj na ich przykładzie cechy rewolucji nowożytnych. W pracy wykorzystaj materiały źródłowe.

Kryteria oceniania

Poziom IV (9–12 pkt)	Zdający: • wyjaśnił złożoność zjawisk historycznych, ukazując różne ich aspekty, • poprawnie przeprowadził selekcję i hierarchizację wykorzystanych informacji; • trafnie i w pełni wykorzystał materiał źródłowy, • poprawnie wyjaśnił związki przyczynowo-skutkowe; • sformułował wnioski i ocenę oraz podsumował rozważania.
Poziom III (6–8 pkt)	Zdający: • dokonał celowej i trafnej selekcji faktów, świadczącej o rozumieniu ich znaczenia i hierarchii, • w większości poprawnie ukazał związki przyczynowo-skutkowe, • przedstawił omawiane zagadnienia w ujęciu dynamicznym, • w większości wykorzystał materiał źródłowy, • podjął próbę formułowania wniosków, • podjął próbę oceny przemian gospodarczych.
Poziom II (3–5 pkt)	Zdający: • przedstawił częściową faktografię, która jest potrzebna do opracowania tematu, • podjął próbę uporządkowania podanej faktografii, • podjął próbę wyjaśnienia związków przyczynowo-skutkowych, • podjął próbę wykorzystania załączonych materiałów źródłowych i przywołania ich w tekście pracy.
Poziom I (1–2 pkt)	Zdający: • w kilku/kilkunastu zdaniach odniósł się do tematu, nawiązując do treści zawartych w materiale źródłowym, • podał kilka faktów związanych z tematem, zwykle bez wskazywania związków między nimi, • poprawnie umieścił rozważania w czasie i w przestrzeni, • podjął nieudolną próbę wykorzystania materiałów źródłowych.

Temat 4. Postęp czy zacofanie? Przedstaw bilans gospodarczy ziem polskich pod zaborami.

Kryteria oceniania

Poziom IV (9–12 pkt)	Zdający: • wyjaśnił złożoność zjawisk historycznych, ukazując różne ich aspekty, • poprawnie przeprowadził selekcję i hierarchizację wykorzystanych informacji; • poprawnie wyjaśnił związki przyczynowo-skutkowe; • sformułował wnioski i ocenę oraz podsumował rozważania.
Poziom III (6–8 pkt)	Zdający: • dokonał celowej i trafnej selekcji faktów, świadczącej o rozumieniu ich znaczenia i hierarchii, • w większości poprawnie ukazał związki przyczynowo-skutkowe, • przedstawił omawiane zagadnienia w ujęciu dynamicznym; • podjął próbę formułowania wniosków; • podjął próbę oceny.
Poziom II (3–5 pkt)	Zdający: • przedstawił częściową faktografię, która jest potrzebna do opracowania tematu; • podjął próbę uporządkowania podanej faktografii; • podjął próbę wyjaśnienia związków przyczynowo-skutkowych..
Poziom I (1–2 pkt)	Zdający: • w kilku/kilkunastu zdaniach odniósł się do tematu; • podał kilka faktów związanych z tematem, zwykle bez wskazywania związków między nimi; • poprawnie umieścił rozważania w czasie i w przestrzeni.

Temat 5. Scharakteryzuj i oceń rządy Władysława Gomułki. W pracy wykorzystaj materiały źródłowe.

Kryteria oceniania

Poziom IV (9–12 pkt)	Zdający: • wyjaśnił złożoność zjawisk historycznych, ukazując różne ich aspekty, • poprawnie przeprowadził selekcję i hierarchizację wykorzystanych informacji; • trafnie i w pełni wykorzystał materiał źródłowy, • poprawnie wyjaśnił związki przyczynowo-skutkowe; • sformułował wnioski i ocenę oraz podsumował rozważania.
Poziom III (6–8 pkt)	Zdający: • dokonał celowej i trafnej selekcji faktów, świadczącej o rozumieniu ich znaczenia i hierarchii, • w większości poprawnie ukazał związki przyczynowo-skutkowe, • przedstawił omawiane zagadnienia w ujęciu dynamicznym, • w większości wykorzystał materiał źródłowy, • podjął próbę formułowania wniosków, • podjął próbę oceny przemian gospodarczych.
Poziom II (3–5 pkt)	Zdający: • przedstawił częściową faktografię, która jest potrzebna do opracowania tematu, • podjął próbę uporządkowania podanej faktografii, • podjął próbę wyjaśnienia związków przyczynowo-skutkowych, • podjął próbę wykorzystania załączonych materiałów źródłowych i przywołania ich w tekście pracy.
Poziom I (1–2 pkt)	Zdający: • w kilku/kilkunastu zdaniach odniósł się do tematu, nawiązując do treści zawartych w materiale źródłowym, • podał kilka faktów związanych z tematem, zwykle bez wskazywania związków między nimi, • poprawnie umieścił rozważania w czasie i w przestrzeni, • podjął nieudolną próbę wykorzystania materiałów źródłowych.